

Vrste dopolnilnih dejavnosti

Pripravila: Martina GOMZI, mag. kmet

Svetovalka za dopolnilno dejavnost in kmečko družino

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

www.program-podezelja.si

Skupine dopolnilnih dejavnosti

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov;
2. Predelava gozdnih lesnih storitev;
3. Prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij;
4. Vzreja in predelava vodnih organizmov;
5. Turizem na kmetiji;
6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki
7. Predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov;
8. Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela;
9. Svetovanje in usposabljanje v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo;
10. Socialna varnost.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

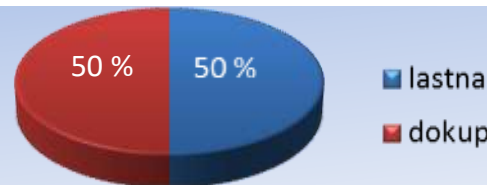
mladih kmetih
PODEŽELJE STOJI

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

Pripravila: Martina Gomzi, mag. kmet.

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

POGOJI:

- kmetija mora pridelati najmanj 50 % količin lastnih surovin v izdelku,
- do 50 % količin surovin lahko dokupi iz drugih kmetij.

v tekočem letu

IZJEMA: pri predelavi zelišč, proizvodnji eteričnih olj, predelavi gozdnih sadežev,...

Kot lastne surovine se štejejo zlasti: jajce, sadje, zelenjava, poljščine, žive živali, meso, mleko, med, cvetni prah, matični mleček. **VODA** se ne šteje!

- Nosilec DD lahko dokupuje surovine na lokalnem trgu od drugih kmetij (od tistih, ki vložijo zbirno vlogo oz. so vpisani v register čebelnjakov)
- Izven kmetij je dovoljeno kupiti: embalažo, tehnološke surovine v skladu z recepturo

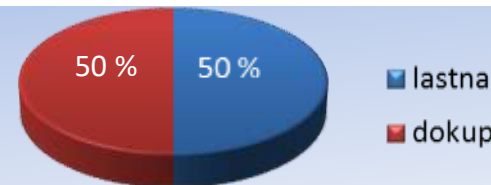
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

DOKAZOVANJE KOLIČINE IN POREKLO SUROVIN

- s prejetimi računi in
- z evidencami o lastnih količinah predelanih surovin
ali
- z drugimi dokazili, ki vsebujejo podatke o količinah in poreklu surovin

hraniti
10 let

NUJNO! Potrebno je **oštevilčenje** po časovnem zaporedju vseh prejetih **računov** oz. **dokazil**, ločeno za surovine s kmetije in drugih kmetij.

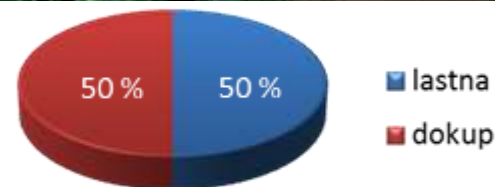

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Delež lastnih surovin oz. povezava s primarno kmetijsko oz. primarno gozdarsko dejavnostjo, se ugotavlja na podlagi:

- Obsega površin v RKG;
- Stalež živali v registrih živali, ki se vodijo v skladu s predpisi;
- Prijavljenih površin in vrsti kmetijskih rastlin na teh površinah v zbirni vlogi;
- Vpis v centralni register objektov akvakulture in komercialnih ribnikov;
- Obseg gozdnih zemljišč na podlagi zemljiškega katastra in zemljiške knjige;
- Vpis v register pridelovalcev grozdja in vina;
- Vodenje računov, evidenc o lastnih količinah predelanih surovin in dokazil, določenih v tej uredbi.

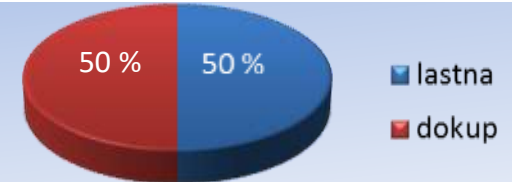
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

- DD se opravlja na **naslovu kmetije**, na **naslovu nosilca kmetije** ali v **drugem registriranem obratu**.
- DD - **pečenje kostanja, koruze, semen, oreškov in prodaja tega na stojnicah** se lahko opravlja na lokalnih prireditvah, povezanih s predstavitvijo podeželja in tradicionalnimi običaji na lokalnem trgu.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

Med DD predelava (primarnih kmetijskih pridelkov, gozdnih sadežev in zelišč) spadajo:

1. proizvodnja moke in drugih mlevskih izdelkov

2. peka kruha in potic, ter peciva in slaščic

3. proizvodnja testenin

4. peka sadnega kruha (kruha z dodatki sadja,...), trajnega peciva, kolačev z dodatki

5. kandiranje sadežev in drugih delov rastlin

6. Proizvodnja rastlinskega olja in predelava semen oljnih rastlin

Pripravila: Martina Gomzi, mag. kmet.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

7. predelava in konzerviranje krompirja
8. proizvodnja sadnih in zelenjavnih sokov
9. Predelava in konzerviranje sadja in zelenjave: sem spada predelava zelenjave, sadja, grozdja – **ne za vino** (marmelade, kompoti, namazi, konzerviranje surovin, sušenje surovin)
10. Proizvodnja vlaknin iz poljščin
11. Proizvodnja kisa

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

12. Zakol živali in predelava mesa: **klanje in razsek živali, priprava mesnih izdelkov, klobas, salam,...; peka celih živali, razen goveda in kopitarjev, sušenje mesa, dimljenje, priprava paštet,...;**

POGOJ:

- živali so v reji na kmetiji **od rojstva ali najmanj 3 mesece razen polži**
- perutnina, kunci, jagneta, kozlički in prašički do 20 kg žive teže pa **od rojstva ali najmanj 1 mesec**

Vsa predelava mesa vključno z zakolom je dopolnilna dejavnost!

ravila

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

13. Predelava mleka

14. Proizvodnja sladoleda

Pripravila: Martina Gomzi, mag. kmet.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

15. Predelava medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa in voska: proizvodnja medenega kisa, proizvodnja medenega žganja, proizvodnja čebeljih pridelkov z dodatki zelišč, sadja, in podobno, proizvodnja medice in peneče medice na osnovi medu in čebeljih pridelkov, proizvodnja medenih likerjev in tinkture iz propolisa.

Iz druge kmetije (ki ima dovoljenje za opravljanje DD predelava) je možen dokup: žganje, dodatki za proizvodnjo čebeljih pridelkov npr.: zelišča, suho sadje; alkoholni ali vodni izvlečki iz zelišč.

Za proizvodnjo medenih likerjev in tinkture in propolisa **ni treba zagotavljati 50 %** količin lastnih surovin v izdelku.

ZAGOTOVLJEN MORA BITI LASTNI PRIMARNI ČEBELJI PRIDELEK!

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

16. Predelava zelišč: kmetija mora imeti v uporabi najmanj **0,02 ha** površin z zelišči. Ni pa potrebno zagotavljati **50 % količin lastnih surovin v izdelku**. Surovine se lahko **kupijo tudi na lokalnem trgu**. Izdelujejo se lahko čaji, kozmetični izdelki in drugi izdelki v obliki alkoholnih izvlečkov, krem, mazil,... Surovine so pridelane ali nabrane na lokalnem trgu.

17. Proizvodnja eteričnih olj: kmetija mora imeti v uporabi najmanj **0,02 ha** površin z zelišči. Ni pa potrebno zagotavljati **50 % količin lastnih surovin v izdelku**. Surovine se lahko kupijo tudi na lokalnem trgu. Eterična olja so namenjena za zunanjo uporabo. Surovine so pridelane ali nabrane na lokalnem trgu.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

18. Predelava gozdnih sadežev: v to skupino spada predelava samoniklih gliv, kostanja, žira, želoda, borovnic in drugih sadežev. Ni pa potrebno zagotavljati **50 % količin lastnih surovin v izdelku**. Surovine so pridelane ali nabrane na lokalnem trgu. V lasti morajo imeti **vsaj 6 ha gozga**.

19. Proizvodnja žganih pijač: za predelavo brinja ni treba zagotavljati **50 % količin lastnih surovin v izdelku**. **Brinje** je nabrano na **lokalnem trgu**.

20. Proizvodnja piva, medenega piva: **hmelj in med** morata biti v celoti **pridelana na kmetiji**, za ostale surovine pa ni treba zagotoviti **50 % količin lastnih surovin v izdelku**.

Pripravila: Martina Gomzi, mag. kmet.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

21. Proizvodnja drugih fermentiranih pijač in sadnih vin

22. Pečenje kostanja, koruze, semen, oreškov in prodaja tega na stojnicah: skladno z zakonom, ki ureja gostinstvo

23. Predelava volne

24. Proizvodnja krmil: proizvodnja krmil za živino in drobnico, vključno s hranilnimi dodatki.

25. Konzerviranje in vlaganje jajc

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Predelava – POGOJI UREDITEV PROSTOROV

- Velikost prostorov ni predpisana – **odvisno od količine živil**, ki jih boste predelali
- **Zagotovljeno mokro čiščenje in razkuževanje prostorov** – zaobljeni stiki med steno in tlemi
- Oprema iz materialov, ki se dajo mokro čistiti in razkuževati
- Prikluček na **vir pitne vode** iz javnega ali lastnega vodovoda
- **Umivalnik** za umivanje rok s toplo in hladno tekočo vodo
- Ločen čisti in nečisti del tehnoloških postopkov – lahko delo s časovnim zamikom

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Predelava – POGOJI UREDITEV PROSTOROV

- Primerna **osvetlitev** – naravna ali umetna
- **Zračenje** prostorov – naravno ali prisilno
- Primerna **zaščita pred vstopom glodavcev**, mrčesa in drugih živali
- Prostor za predelavo je lahko v stanovanjski hiši ali drugih objektih na kmetiji
- Lahko tudi v domači kuhinji (manjše količine) – s časovnim zamikom

Pripravila: Martina Gomzi, mag. kmet.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

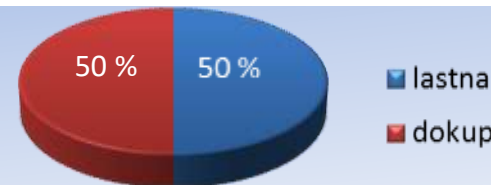

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Predelava – POGOJI UREDITEV PROSTOROV

- Osebe morajo uporabljati delovno obleko in obutev
- Pred prostorom za predelavo naj bo garderobna omara za shranjevanje delovne obleke
- Če v delovnem procesu sodelujejo samo osebe, ki živijo na kmetiji, lahko uporabljajo obstoječe **sanitarije**
- Izdelan moramo imeti **HACCA-p** program ali dobro higiensko prakso
- Osebe morajo izpolnjevati zdravstvene zahteve za delo z žvili in imeti ustrezno znanje s področja higiene žvil
- **Označevanje** žvil v skladu z veljavno zakonodajo (sestavine, alergeni, teža, rok trajanja, osnovni podatki,...)

1. Predelava primarnih kmetijskih pridelkov

- ✓ Za prodajo izdelkov iz **DD predelava**, ni potrebno dodatno dovoljenje za **DD prodaja**.
- ✓ Na vidnem mestu prodaje mora biti označeno, da so izdelki s kmetije nosilca DD.

Izdelki se lahko prodajajo trgovcem na drobno, institucijam in drugim kupcem. Možna je tudi spletna prodaja z upoštevanjem določil predpisa s področja varstva potrošnikov.

- ✓ Pri prodaji je treba izdajati račune, preko davčne blagajne ali vezane knjige računov – te račune je potrebno potrditi do 10. v mesecu za pretekli mesec.

2. Predelava gozdnih lesnih storitev

- **Lastne surovine morajo obsegati najmanj 20 % količine potrebnih surovin, do 80 % količin surovin pa se lahko dokupi od drugih lastnikov gozdov na lokalnem trgu.**
- Izven kmetije se lahko dokupi dodatni pritrdilni material, ki je potreben; npr: lepilo, vijaki, sponke,...
- Dejavnost izdelave drv iz kupljenih gozdnih lesnih sortimentov in izdelava lesnih sekancev v predelovalnem obratu ali za proizvodnjo energije iz kupljenih gozdnih lesnih sortimentov - usklajeno z **Zakonom o gozdovih**
- Za drva iz lastnega gozda za proizvodnjo energije ni potrebno dovoljenje za opravljanje dopolnilnih dejavnosti – **za sebe!**

2. Predelava gozdnih lesnih storitev

SEM SPADAJO:

1. Izdelava lesnih briketov in pelet;
2. izdelava lesene embalaže;
3. izdelava žaganega, skobljanega in impregniranega lesa (**deske, tramovi**), izdelava drogov, kolov, železniških pragov;

V lasti 6 ha
gozda

4. Izdelava enostavnih izdelkov iz lesa, sem spadajo: izdelava kompostnikov, vrtnih klopi in miz, ptičnic, valilnic, okvirjev za satnice, struženih izdelkov, ograj iz brun;

2 ha
gozda

5. Izdelava drv ali lesnih sekancev

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

2. Predelava gozdnih lesnih storitev

DOKAZOVANJE SUROVIN IN POREKLA SUROVIN

- S prejetimi računi ali drugimi dokazili, ki vsebujejo podatke o količinah in poreklu surovin → hrani se jih **10 let**
- Oštevilčeni morajo biti po časovnem zaporedju vseh prejetih računov oz. dokazil, **ločeno za surovine s kmetije in od drugih lastnikov gozdov**
(količine lastnih surovin se izkazujejo tudi na podlagi odločbe o izbiri dreves za posek)
- Za prodajo ni potrebno dovoljenje za dopolnilno dejavnost prodaja

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

3. Prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij

Sem spada prodaja **lastnih kmetijskih pridelkov** in **lastnih izdelkov ter kmetijskih pridelkov in izdelkov z drugih kmetij**

MED DD PRODAJA SPADAJO:

1. Prodaja na kmetiji in prodaja od vrat do vrat;
2. Prodaja na lokalnem trgu: v to skupino spada prodaja na tržnicah, prodaja na premičnih prodajnih objektih in prodaja na sejmi in prireditvah;
3. Prodaja na drobno po pošti preko interneta: naročnik posreduje svoje naročilo po pošti, preko interneta ali po telefonu, naročeno blago je kupcu fizično dostavljeno;
4. Prodaja trgovcem na drobno, institucijam in gostinskim obratom: v to skupino spada prodaja trgovcem na drobno, vrtcem, šolam in drugim JZ ter gostinskim obratom.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v

3. Prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij

- Za opravljanje DD prodaja mora delež prodanih lastnih kmetijskih pridelkov in izdelkov znašati min. 30% količine celotne prodaje, do 70 % količin pa je lahko z drugih kmetij.
- Delež lastnih kmet. pridelkov in izdelkov se zagotavlja v **KOLEDARSKEM LETU**.

DOKAZOVANJE KOLIČIN IN POREKLA

- S prejetimi računi ali drugimi dokazili, ki vsebujejo podatke o količinah in poreklu pridelkov ali izdelkov → hrani se jih **10 let**
- Oštevilčeni morajo biti po časovnem zaporedju vseh prejetih računov oz. dokazil, ločeno za pridelke in izdelke s kmetije in drugih kmetij.
- Na vidnem mestu mora biti jasno označeno, **kateri pridelki in izdelki so z lastne kmetije in kateri z druge kmetije (naziv in naslov kmetije)**.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

3. Prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij

Nosilec DD lahko prodaja samo tiste istovrstne skupine kmetijskih pridelkov, ki so vpisane v RKG!

Skupine kmetijskih pridelkov so:

- žita,
- krompir in druge podobne gomoljnice,
- zelenjadnice,
- sadje,
- oljnice in predivnice,
- njivska zelišča in dišavnice,
- mleko,
- jajca in
- nepredelani čebelji proizvodi.

Primer:

- Če se prodajajo **istovrstni pridelki s kmetije in z druge kmetije** (zelenjava s kmetije in z druge kmetije), se prodajajo preko dopolnilne dejavnosti prodaja.

3. Prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij – PRIMER PRODAJA

Kmetija prodaja
različne skupine

domača
zelenjava

sadje z druge
kmetije

prodaja domače
zelenjave kot kmetija

prodaja sadja preko
DD prodaja

Kmetija prodaja
isto skupino

domača
zelenjava

zelenjava z
druge kmetije

prodaja zelenjave preko DD
– ista skupina

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

4. Vzreja in predelava vodnih organizmov

SEM SPADA:

1. Vzreja vodnih organizmov: do največ 5.000 kg letno.
2. Predelava vodnih organizmov: do največ 10.000 kg letno, pri čemer mora biti najmanj 50 % količin vodnih organizmov iz lastne vzreje. (Zlasti: filetiranje, dimljenje, prekajevanje, mariniranje).

DOKAZOVANJE KOLIČIN IN POREKLA

S prejetimi računi ali drugimi dokazili, ki vsebujejo podatke o količinah in poreklu pridelkov ali izdelkov → hrani se jih **10 let**

Oštevilčeni morajo biti po časovnem zaporedju vseh prejetih računov oz. dokazil, ločeno za pridelke in izdelke s kmetije in drugih kmetij.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

4. Vzreja in predelava vodnih organizmov

Kmetija mora imeti v **uporabi vodno zemljišče**, ki je vpisano v centralni register objektov akvakulture in komercialnih ribnikov.

Če ima nosilec dovoljenje za vzrejo in predelavo vodnih organizmov, potem dovoljenje za dopolnilno dejavnost prodaja ne potrebuje.

Na vidnem mestu prodaje mora biti označeno, da so izdelki s kmetije, ki ima vzrejo in predelavo vodnih organizmov.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki

Sem spadajo:

1. Lončarstvo;
2. Izdelava in oblikovanje keramike;
3. Pletarstvo;
4. Tkalstvo;
5. Izdelovanje krpank;
6. Ročno pletenje in kvačkanje;
7. Izdelovanje kvačkanih vezenin;
8. Domača suhorobarska galanterije in nadaljevanje stare suhorobarske dediščine;
9. Medičarstvo in lectarstvo, dražgoški kruhki, medenjaki, pecivo in slaščice: [kmetija lahko dokupi moko iz mlinov na lokalnem trgu;](#)

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki

10. Svečarstvo: dovoljena je uporaba naravnih gradiv;
11. Sedlarstvo;
12. Coklarstvo;
13. Umetnostno kovaštvo;
14. Domače tesarstvo: izdelovanje tradicionalnih lesnih preš za grozdje, kozolcev, tesarski detajli za potrebe ohranjanja spomenikov kulturne dediščine ali t. i. tesarsko restavratorstvo, izdelovanje tesarskih replik;
15. Domače mizarstvo: izdelovanje mizarskih replik dediščine, mizarsko restavratorstvo, izdelovanje raznih domačih mizarskih izdelkov;
16. Rezbarstvo: izključno le ročno rezbarstvo brez uporabe mehaničnih strojnih orodij, rezbarstvo, kot del restavratorstva in izdelovanje rezbarskih replik;

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

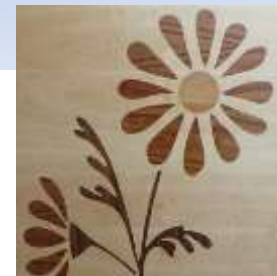
PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki

17. Izdelovanje intarzij: lesne, slamnate, kovinske, kamnite intarzije;
18. Čebričarstvo, sodarstvo;
19. Kolarstvo: izdelovanje lesenih koles za vozove, delov vozov in vozov v celoti – kmečkih vozov in kočij;
20. Izdelovanje klekljanih čipk;
21. Izdelovanje vezenin: različne veziljske tehnologije, npr. križni vbod, rišeljce itd.;
22. Piparstvo;
23. Slamnikarstvo: izdelki iz slamnatih kit, cekarji, klobuki in drugi izdelki;
24. Izdelovanje narodnih noš: izdelovanje celot ali delov narodni noš;
25. Izdelovanje umetnega cvetja: dovoljena je uporaba naravnih materialov, zlasti papirja in voska;

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki

26. Apnenčarstvo: žganje apna v klasičnih domačih, gozdnih apnenicah, največkrat tudi za potrebe varovanja spomenikov kulturne dediščine in zahtevne prenove;
27. Umetnostno kamnoseštvo: replike starih kamnitih posod in podobno;
28. Vrvarstvo: lanene in konopljne vrvi;
29. Izdelovanje bičev;
30. Izdelovanje maskot;
31. Izdelovanje replik slovenske kulturne dediščine;
32. Oglarstvo;
33. Ročno poslikavanje najrazličnejših predmetov – replike skrinj, panjskih končnic, slik na steklu in drugih izdelkov naše dediščine;
34. Dekorativno oblikovanje iz naravnih in umetnih materialov

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki

35. Ročno izdelane igrače in lutke;
36. Polstenje;
37. Izdelava skodel, skrilj;
38. Krovstvo s slamo, skodlami in skriljem;
39. Izdelki iz čebeljega voska;
40. Podkovno kovaštvo;
41. Izdelava slame za krovstvo;
42. Aranžiranje, izdelava in prodaja vencev, šopkov in drugih aranžmajev iz na kmetiji vzgojenega cvetja ter travniških in gozdnih rastlin;
43. Peka kruha in potic na tradicionalni način: [kmetija mora imeti lastno krušno peč in kurjenje z drvmi](#). Kmetija lahko dokupuje moko iz mlinov na lokalnem trgu. Količina pečenega kruha je lahko **največ 13.500 kg letno**;

6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki

44. Proizvodnja testenin na tradicionalni način: kmetija lahko dokupuje moko iz mlinov na lokalnem trgu. Količina testenin je lahko **največ 2.500 kg letno**;
45. Peka peciva in slaščic na tradicionalni način: kmetija lahko dokupuje moko iz mlinov na lokalnem trgu. Količina pekovskega peciva je lahko **največ 2.500 kg letno**;
46. Izdelki iz suhega cvetja in dišavnic;
47. Predelava zelišč in dišavnic na tradicionalni način: pri izdelavi se smejo poleg zelišč in dišavnic uporabljati samo rastlinska olja, maščobe, žganje, čebelji vosek in smola. Lahko se uporabljajo surovine, pridelane ali nabrane na lokalnem trgu;
48. Izdelava mila na tradicionalni način: pri izdelavi se smejo uporabljati samo rastlinska olja, maščobe, dišavnice, eterična olja, mleko, pepel, čebelji vosek in smola, ki so pridelani ali nabrani na lokalnem trgu, ter lug;

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki

49. predelava volne na tradicionalni način;

50. Nega telesa in sproščanje s panjskim zrakom: v to skupino spadajo **medena masaža** in sproščanje s panjskim zrakom ter masaža z eteričnimi olji. Če se medena masaža opravlja v čebelnjaku in pri sproščanju s panjskim zrakom, mora biti zagotovljena zaščita pred čebelami. Medena masaža in masaža z eteričnimi olji se opravljata v skladu s predpisom, ki ureja minimalne sanitarno-zdravstvene pogoje za opravljanje dejavnosti higienske nege in drugih podobnih dejavnosti. **Sproščanje s panjskim zrakom** se opravlja v čebelnjaku. Če se pri sproščanju s panjskim zrakom uporablja maska, se za vsako osebo uporabi nova maska;

51. Nabiranje smole.

6. Dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oz. izdelki

Je dejavnosti, **ki se tradicionalno opravljajo na kmetijah in se prenašajo iz roda v rod.** S tem so se ta znanja ohranila na kmetijah in prispevajo k bogatitvi ponudbe s slovenskega podeželja.

Dejavnost se **opravlja na kmetiji** razen, dejavnosti oglarstvo, domače tesarstvo, apnenčarstvo, krovstvo s slamo, škodlami in skriljem, podkovno kovaštvo ter nabiranje smole, ki se **opravlja na lokalnem trgu.** Sproščanje s panjskim zrakom – **v čebelnjaku.**

DOKAZOVANJE KOLIČIN IN POREKLA – kjer je to predpisano (točke: 9., 43., 44., 45., 47. in 48.)

S prejetimi računi ali drugimi dokazili, ki vsebujejo podatke o količinah in poreklu pridelkov ali izdelkov → hrani se jih **10 let**

Oštevilčeni morajo biti po časovnem zaporedju vseh prejetih računov oz. dokazil, ločeno za pridelke in izdelke s kmetije in drugih kmetij.

7. Predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov;

Sem spadajo:

1. Zbiranje in kompostiranje odpadnih organskih snovi;

✓ Opravlja se na naslovu kmetije!

2. Proizvodnja in prodaja energije iz lesne biomase: kmetija mora zagotoviti najmanj **20 % lastnih gozdnih lesnih sortimentov**. Zahtevani delež se zagotavlja v koledarskem letu. Skupna toplotna moč proizvodnih naprav na lesno biomaso ne sme presegati **500 kW toplotne moči** naprave oziroma največ **250 kW električne moči naprave**;

✓ Opravlja se na naslovu kmetije!

7. Predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov;

3. proizvodnja in prodaja energije iz gnoja, gnojevke in gnojnice ter rastlinskega substrata: kmetija mora imeti v reji živali, ki ustrezajo najmanj **50 GVŽ rejnih živali**. **Delež rastlinskega substrata je do 25 prostorninskih odstotkov**. V substratu je največ **10 prostorninskih odstotkov glavnega pridelka njiv in največ 15 prostorninskih odstotkov krme s travinja ali namensko sejanih dosevkov**. Zahtevani delež se zagotavlja v koledarskem letu. Skupna električna moč proizvodnih naprav je omejena na največ **250 kW**;

✓ Opravlja se na naslovu kmetije!

4. proizvodnja in prodaja energije iz sončnega vira: **skupna nazivna moč proizvodnih naprav je omejena na največ 100 kW**;

- ✓ Opravlja se na naslovu kmetije, v in na objektih, ki pripadajo kmetiji!
✓ **Ne sme se opravljati na kmetijskih površinah!**

7. Predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov;

5. Proizvodnja in prodaja energije iz vodnega vira: **skupna nazivna moč hidroelektrarn je omejena na največ 100 kW;**

✓ Opravlja se na naslovu kmetije, v in na objektih, ki pripadajo kmetiji v oddaljenosti do **5 km** zračne črte od naslova kmetije!

6. Proizvodnja in prodaja energije iz vetrnega vira : **skupna nazivna moč vetrnih elektrarn je omejena na največ 100 kW.**

✓ Opravlja se na naslovu kmetije, v in na objektih, ki pripadajo kmetiji v oddaljenosti do **5 km** zračne črte od naslova kmetije!

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

8. Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela;

Sem spadajo:

1. storitev delo s traktorjem in drugo strojno opremo;
2. storitev vzdrževanje cest in pluženje snega;
3. storitev vzdrževanje zelenic;
4. storitev sečnja;
5. storitev spravilo lesa iz gozda;
6. storitev izdelava drv in lesnih sekancev iz gozdnih lesnih sortimentov za proizvodnjo energije;
7. storitev izdelava lesnih briketov in pelet;
8. storitev gojenje in varstvo gozdov;
9. storitev žaganje in skobljanje lesa;

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

8. Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela;

10. storitev prevoz mleka, živali;
11. storitev točenje medu, polnjenje in pakiranje čebeljih pridelkov in izdelkov ter izdelava satnic;
12. storitev zakol živali;
13. storitev predelava mesa;
14. storitev predelava mleka;
15. storitev stiskanje kmetijskih pridelkov za olje;
16. proizvodnja sadnih in zelenjavnih sokov;
17. storitev mletje žit;
18. storitev predelava in konzerviranje sadja in zelenjave;
19. storitev pakiranje pridelkov in izdelkov;

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

8. Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela;

20. storitev opravljanje posebnih ročnih kmetijskih del in oskrbe živali: **v to skupino spadajo cepljenje sadnega drevja, obrezovanje, oskrba živine, obrezovanje parkljev, striženje ovac, podkovanje, oskrba tujih živali na kmetiji in podobna dela;**
21. storitev nadomeščanje na kmetijah: **v to skupino spada nadomeščanje na kmetijah, kadar člani kmetije zagotavljajo pomoč oziroma zamenjavo za kmete na drugih kmetijah, jih nadomeščajo pri njihovem vsakdanjem delu, kadar je to potrebno zaradi razlogov, kakor sta bolezen ali odsotnost.**

- ✓ Najvišji dovoljeni obseg delovnih ur pri DD je do **skupno 1.000 ur v koledarskem letu** na polnoletnega člana kmetije. Pri izračunu števila članov kmetije se upošteva tiste polnoletne člane kmetije, ki so člani te kmetije vsaj **pol leta v koledarskem letu.**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

8. Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela;

- ✓ Nosilec DD dokazuje obseg opravljenih storitev **z izdanimi računi**, na katerih je navedeno **število opravljenih ur**. Hranijo se **10 let** od poslovnega dogodka.
- ✓ DD storitev se opravlja na lokalnem trgu.
- ✓ Ni potrebno dovoljenje za to dejavnost, kadar gre za opravljajo kmetijske in gozdarske storitve **z lastno kmetijsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov** in se dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti kmetije določa na podlagi KD in višina prejemkov iz opravljanja teh storitev ne preseže višine, določene za oprostitev plačila dohodnine.

9. Svetovanje in usposabljanje v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo;

Sem spadajo:

1. svetovanje o kmetovanju; IZOBRAZBA
2. organiziranje delavnic ali tečajev: organizirajo se delavnice in tečaji, ki so povezani z vsebinami v zvezi s kmetijstvom, gozdarstvom in dopolnilno dejavnostjo;
3. usposabljanje na kmetiji: organizira se usposabljanje na kmetiji, ki je povezano z vsebinami v zvezi s kmetijstvom in gozdarstvom;
4. prikaz del iz kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti;
5. svetovanje in prikazi iz kmečkih gospodinjskih opravil;
6. svetovanje uporabnikom čebeljih pridelkov in uporabnikom eteričnih olj: v to skupino spada svetovanje uporabnikom čebeljih pridelkov (med, cvetni prah, matični mleček, propolis in vosek) in izdelkov iz čebeljih pridelkov za krepitev zdravja ter uporabnikom eteričnih olj

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

9. Svetovanje in usposabljanje v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo;

- ✓ Za opravljanje dopolnilnih dejavnosti iz 1. do 3. in 6. točke mora imeti nosilec dopolnilne dejavnosti najmanj **srednjo strokovno izobrazbo s področja kmetijstva oziroma gozdarstva ali pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo** (NPK) s tega področja oziroma mojstrski izpit s tega področja ali izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, oziroma raven izobrazbe, pridobljeno po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi najmanj prve stopnje.
- ✓ Na usposabljanju je lahko hkrati **največ 60 oseb**.
- ✓ Dejavnost se opravlja na **lokalnem trgu**.

Dnevno varstvo zagotavlja se od 7⁰⁰ do 19⁰⁰
CENA (za od. 12,25 € (za 8 ur, vključno obroki)

NAMEN DNEVNEGA VARSTVA

- zagotoviti starejšim osebam varstvo ter nego in oskrbo medtem, ko se osoji oz. bližnji neopostajo po ravnih opravkih, nakupih, izletih, zdravstvenih pregledih, so v službi ali imajo druge obveznosti
- aktivno preživljanje prostega časa za stanojce

PONUDBA GLEDE NA INTERESE IN ŽELJE UPORABNIKOV

- zdravstvena nega in oskrba,
- zaposlovanje, kar so razgovori, socialna aktivnosti, družabna igr, spretni igri,
- izobraževanje in kulturne prireditve,
- aktivacijske dejavnosti,
- prostek ...

SPREJEM V DNEVNO VARSTVO

Za sprejem ter vsebuje informacije in pomočilo se lahko obrnete na socialno službo

10. Socialna varnost.

Sem spadajo:

1. celodnevno bivanje odraslih in starejših oseb, ki niso odvisne od tuje pomoči pri opravljanju osnovnih dnevnih opravil (**največ 6 osebam v enoposteljnih ali dvoposteljnih sobah**), in
2. dnevne oblike bivanja odraslih in starejših oseb, ki niso odvisne od tuje pomoči pri opravljanju osnovnih dnevnih opravil (**največ 12 osebam**).

Kmetija osebam **zagotavlja bivanje, prehrano in družabništvo.**

Kmetija mora zagotoviti **30 % vrednosti v prehrani iz lastnih surovin,**

20 % vrednosti prehrane lahko dokupi **iz drugih kmetij,**

do 50 % vrednosti ponudbe pa lahko dokupi surovine iz **proste prodaje.**

Zahtevani deleži se zagotavljajo v koledarskem letu.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

10. Socialna varnost.

- ✓ Dodatni pogoj za pridobitev dovoljenja za opravljanje DD socialno varstvo - odločba o pravici do sredstev iz podukrepa podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z **zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom**, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani na podlagi predpisa, ki ureja izvajanje ukrepa Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja v Republiki Sloveniji v obdobju od 2014 do 2020.
- ✓ Dejavnost se opravlja **na naslovu kmetije**.
- ✓ Nosilec DD vodi **evidenco prisotnosti oseb pri celodnevem bivanju**, v kateri se vodijo podatki o prisotnosti, odsotnosti navedenih oseb in razlog njihove odsotnosti.

NADZOR IN KAZENSKE DOLOČBE

- Nadzor izvajajo **kmetijska in gozdarska inšpekcija**
- Z globo od **200 do 600 evrov** se za prekršek kaznuje posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:
 - **ne hrani računov in dokazil** o količinah, poreklu ali vrednostih za ugotavljanje deleža količin, porekla ali vrednosti surovin,
 - navaja **neresnične podatke**
 - **ne označi** pridelkov, izdelkov, storitev in njihovega porekla **v skladu z uredbo**

Nadzor nad področnimi predpisi za opravljanje posamezne dopolnilne dejavnosti opravljajo pristojni inšpektorji v skladu s svojimi pooblastili!

Hvala za
pozornost!

